

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามแนวคิดการคุ้มครองสุขภาพด้วยการดูแลปฐมภูมิสำหรับโรคหลอดเลือดของหัวใจ ของพยาบาลสาธารณสุข ศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร

CORRELATES OF PRACTICE ON PRIMARY CARE CONCEPT FOR CORONARY HEART DISEASES OF PUBLIC HEALTH NURSES IN PUBLIC HEALTH CENTERS, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

สุดฤทธิ์ เรืองฤทธิ์ 5037011 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : นริยา ลักษณ์ ลากุวงศ์วัฒนา, Ph.D., ศูนย์ลงกำปั่น กศ.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยวรรณานี้วิเคราะห์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามแนวคิดการคุ้มครองสุขภาพด้วยการดูแลปฐมภูมิสำหรับโรคหลอดเลือดของหัวใจ ของพยาบาลสาธารณสุข ศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่ายเป็นพยาบาลสาธารณสุขปฏิบัติหน้าที่เข้มข้นของศูนย์บริการสาธารณสุข 68 แห่ง จำนวน 136 คน จากทั้งหมด 330 คน เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการให้ตอบแบบสอบถามชนิดตอบเอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบวัดมี 5 ส่วน คือ ปัจจัยน้ำ ประกอบด้วย คุณลักษณะส่วนบุคคล ความรู้ และเจตคติ ปัจจัยอื่น ได้แก่ นโยบายหน่วยงาน การเข้าถึงข้อมูลสุขภาพ และการได้รับการฝึกอบรม ปัจจัยเสริม ได้แก่ การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา การสนับสนุนผู้ร่วมงาน และการสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุข และการปฏิบัติงานตามแนวคิดการคุ้มครองสุขภาพด้วยการดูแลปฐมภูมิสำหรับโรคหลอดเลือดของหัวใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแยกแยะความต้องรับรู้ เกี่ยวกับ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ทดสอบเชิงพหุ

ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลสาธารณสุขปฏิบัติงานตามแนวคิดการคุ้มครองสุขภาพด้วยการดูแลปฐมภูมิสำหรับโรคหลอดเลือดของหัวใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 77.10$, S.D.=9.91) โดยเฉพาะการบริการแบบบูรณาการ การบริการเชิงรุก การบริการที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการดูแลสุขภาพด้วย และการบริการด้านแรก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 13.75$, 13.44, 12.90, 12.29 ตามลำดับ) ปัจจัยที่สามารถทำนายการปฏิบัติงานตามแนวคิดการคุ้มครองสุขภาพด้วยการดูแลปฐมภูมิสำหรับโรคหลอดเลือดของหัวใจ ($\beta = .201$, $p < .011$) ปัจจัยอื่น ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ($\beta = .220$, $p < .049$) โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 28.8

มีข้อเสนอแนะว่า การพัฒนาความสามารถของพยาบาลสาธารณสุขในการปฏิบัติงานตามแนวคิดการคุ้มครองสุขภาพด้วยการดูแลปฐมภูมิสำหรับโรคหลอดเลือดของหัวใจนี้ ต้องมีการกำหนดนโยบาย โดย ผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่สนับสนุน ความรู้และพัฒนาศักยภาพด้านการรักษาโรคเบื้องต้น และการพัฒนาศักยภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดของหัวใจ ที่มีบ้านอย่างต่อเนื่อง ให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลสุขภาพ ได้รับการส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน และผู้ปฏิบัติงานต้องมีประสบการณ์ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดของหัวใจในชุมชน เพื่อปฏิบัติงานดูแลปฐมภูมิได้อย่างมีศักยภาพ

คำสำคัญ : แนวคิดการคุ้มครองสุขภาพด้วยการดูแลปฐมภูมิ/ โรคหลอดเลือดของหัวใจ/ พยาบาลสาธารณสุข

CORRELATES OF PRACTICE ON PRIMARY CARE CONCEPT FOR CORONARY HEART DISEASES OF PUBLIC HEALTH NURSES IN PUBLIC HEALTH CENTERS, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

SUDRUETHAI RUEANGRIT 5037011 PHPH/M

MS.c. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PUNYARAT LAPVONGWATANA, Ph.D., SUNEE LAGAMPAN, Ed.D.

ABSTRACT

This descriptive analytic research aims to examine correlates of primary care concept practice by public health nurses regarding coronary heart diseases. The 136 samples from 330 public health nurses were randomly selected from 68 Public Health Centers, Bangkok Metropolitan Administration. Self administered-questionnaires consisted of 5 parts. The predisposing factors comprised forms on general characteristics knowledge and attitudes. Enabling factors: departmental policies, information accessibility and training, and reinforcing factors: support from head, coworkers and health volunteers, as well as primary care practice for coronary heart disease scales were also investigated. Data were analyzed by using frequency, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and multiple regressions.

Results indicated that overall primary care concept practices of public health nurses for coronary heart diseases were at a high level ($\bar{x} = 77.10$, $SD = 9.91$): specifically, first contact care, preventive care, integrated care, and self care obtained means of 13.75, 13.44, 12.90, and 12.29, respectively. Significant variables that predicted primary care practice for coronary heart diseases were predisposing factors including work experience ($\beta = .236$, $p < .002$) and attitude to coronary heart diseases ($\beta = .201$, $p < .011$); the enabling factors of departmental policies ($\beta = .356$, $p < .004$), and accessible health information ($\beta = -.290$, $p < .010$); and the reinforcing factor of support for the administrators ($\beta = .220$, $p < .049$), which contributed to 28.8 percent of variance.

Recommendations are made to the head nurses to establish a transparent and concise policy for practicing primary care among coronary heart disease patients so that all health nurses could improve their own competencies. In addition, the practitioners should have primary care experience and support knowledge development. They should support continued basic treatment and rehabilitation at home. Moreover, they must enhance the accessibility of health information resources and promote a good attitude to primary care concept practice.

KEY WORDS: PRIMARY CARE CONCEPT / CORONARY HEART DISEASES/ PUBLIC HEALTH NURSES